

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0512U000769

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зав'ялова Ольга Костянтинівна

2. Zavalova Olga Kostiantynivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 17.00.03

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-10-2012

Спеціальність за освітою: 7.020.205

Місце роботи здобувача: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: 40002, м. Суми, вул. Роменська, 87

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.005.01

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, м. Київ, Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: 40002, м. Суми, вул. Роменська, 87

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 18.41.09

Тема дисертації:

1. Віолончель у камерно-ансамблевих жанрах української музики: еволюція загальноєвропейських стилєвих тенденцій
2. Cello in chamber ensemble of the Ukrainian music genres: the evolution of pan-European style trends

Реферат:

1. Дисертацію присвячено питанням розвитку ансамблевих жанрів української віолончельної музики у контексті еволюції загальноєвропейських стилєвих тенденцій. Висвітлення еволюції вітчизняного віолончельного виконавства здійснювалося у процесуальному русі у межах камерно-ансамблевої культури, де виокремлено три історичних періоди: кінець XVII-XIX ст., початок XX ст. - до 60-х рр. XX ст., остання третина XX - початок XXI ст. та визначено стилєві тенденції на кожному з етапів. Шляхом компаративного аналізу в контексті розвитку європейської віолончельної школи досліджено процес становлення й специфіку вітчизняного віолончельного виконавства XVIII-XIX ст. Значну увагу приділено розкриттю особливостей формування віолончельного мистецтва у різних регіонах країни. Простежено процес професіоналізації віолончельного виконавства, підґрунтям якого в Україні стало високорозвинене аматорське музикування.

Визначено місце і роль віолончелістів-аматорів А. Галенковського, М. Голіцина, В. Кологривова, П. Селецького, А. Стороженка, М. Ясінського. Дана оцінка діяльності перших професійних віолончелістів Б. Бережницького, А. Вольфсталя, Д. Данчовського, П. Пшенички, А. Слядека (Львів), О. Белоусова, М. Букиника, С. Глазера, А. фон Глена, І. Дубинського, Й. Пресса (Харків), В. Алоїза, А. Вербова, В. Гутора, Л. Зеленки, В. Мешкова (Одеса), Л. Альбрехта, С. Вільконського, С. Козолупова, Ф. фон Мулєрта (Київ). Шляхом аналізу творів вітчизняних композиторів (І. Алексійчук, В. Барвінського, В. Бібіка, Д. Бортнянського, В. Губаренка, Ю. Іщенко, І. Карабиця, В. Косенка, В. Ларчикова, І. Лизогуба, М. Лисенка, С. Людкевича, Б. Лятошинського, Є. Петриченка, І. Польського, І. Рачинського, Є. Станковича, А. Штогаренка, Ф. Якименка та ін.) виявлено стильові ознаки розвитку ансамблевих жанрів української віолончельної музики. Дослідження стильових трансформацій у другій половині ХХ - початку ХХІ ст. здійснювалось на матеріалі віолончельного ансамблевого доробку Ю. Іщенко.

2. The thesis is devoted to the development of ensemble genres of Ukrainian cello music in the context of pan-European stylistic trends evolution. The coverage of the national cello-playing evolution was carried out in the procedural motion within the chamber ensemble culture. There were marked three historical periods of cello ensemble art of Ukraine according to the forms of music playing, type and the means employed in the composition (the end of XVII-XIX century, the beginning of the XX century - 60-ies of the XX century, the last third of XX century - the beginning of XXI century). The identification of stylistic trends characteristic to each stage of the development led to the definition of the phenomena of sentimentalism, romanticism, Biedermeier art, neoclassical, neobaroque, neofolklorics, neostylistics etc. The process of the cello-playing formation and specificity in Ukraine in the XVIII-XIX centuries were studied in the comparative analysis with the development of European cello school. That caused an appeal to issues of pedagogy and methodology of cello playing, the role of the concert-virtuoso culture in the process of instrumental art professionalization, the national factor and European influences, the manifestation of peripheral, institutionalization, etc. Considerable attention is paid to the features of cello art formation in different regions of the country. The process of cello-playing professionalization is traced, the basis of which in Ukraine has become a highly amateur music-making. This was reflected in determining of the value and role of amateur cellists, whose performing activity promoted professional level of domestic Cello Art (A. Galenkovsky, N. Golitsyn, M. Jasinski, V. Kologrivov, P. Seletsky, A. Storozenko). The feature of Ensemble Cello Performances of the professional period resulted in the need to highlight the creative ways and the evaluation of the first professional cello players, such as B. Berezhnitsky, D. Danchovsky, P. Pshenichka, A. Slyadek, A. Volfstal (Lviv), O. Belousov, M. Bukinik, S. Glaser, A. von Glenn, I. Dubinsky, J. Press (Kharkiv), V. Alois, V. Gutor, V. Meshkov, A. Verbov, L. Zelenka (Odessa), L. Albrecht, S. Kozolupov, F. von Mulert, S. Vilkonsky (Kiev). The stylistic features of the Ukrainian cello music ensemble genres identified by the analysis of musical style and performing technologies of ensemble works of the Ukrainian composers and their comparison with samples of Western-European music (end of XVIII-XIX centuries - L. van Beethoven, D. Bortniansky, J. Brahms, I. Lizogub, M. Lysenko; the first half of the twentieth century - F. Akimenko, V. Barvinsky, V. Kosenko, S. Lyudkevych, B. Lyatoshynsky, I. Raczynski and others; 60-ies of the XX - early XXI century - I. Alekseichuk, V. Bibik, V. Gubarenko, Y. Ischenko, I. Karabits, V. Larchikov, E. Petrichenko, I. Polsky, E. Stankovic, A. Shtogarenko etc.). The investigation of the basic steps of stylistic changes and synthesizing events in the national musical art of the second half of XX - beginning of XXI century become possible by studying of the cello ensemble heritage of Y. Ishchenko.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юдкін Ігор Миколайович

2. Yudkin Igor Mykolayovich

Кваліфікація: д.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Польська І.І.

2. Польська І.І.

Кваліфікація: д.мист., 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савицька Н.В.
2. Савицька Н.В.

Кваліфікація: д.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповалова Л.В.
2. Шаповалова Л.В.

Кваліфікація: д.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Черкашина-Губаренко М.Р.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Черкашина-Губаренко М.Р.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.